

Kronieken Effata juni 2011

Ik ben er niet bij als het Effatakoor op 1/6 zingt voor de Plechtige Communie en H. Vormsel van het MPIGO 'de Oase' in de kapel van het UZ in Gent. Ook Fien en Kilian worden vandaag gevormd.

Ik vat samen wat ik hoorde vertellen: het is er zeer warm, het is er zeer druk en voor Effata is ook een contact met een ander dan het normale publiek een goede zaak. Een lange viering, er moeten ook enkele kinderen gedoopt worden! Misschien eens te bespreken met vormheer en catechisten, die zich heel erg inzetten, hoe de viering stemmiger kan worden?

Stuurgroepvergadering op 3/6: verder afspreken voor de Lekendag, de Ontmoetingsdag en het zingen op de Artiëstenmis in Beauvoorde op 3/7. Enkele onderwerpen, niet zo dringend, worden doorgeschoven naar het evaluatie- en planningsweekend.

Elien verwelkomt de gemeenschap voor de Effataviering op 4/6. Nu maandag heeft ze examen Wiskunde, ze is goed voorbereid, zodat ze zelfs beseft dat ontspanning óók nodig is om goede examens af te leggen, en zeker is het nodig te denken aan de dagen erna ...

In de vieringen na Pasen luisteren we naar de lange afscheidsrede die Jezus volgens Johannes bij het Laatste Avondmaal heeft uitgesproken en die Johannes samengevat weergeeft. Maar ook samengevat is die tekst moeilijk, Johannes tracht te zeggen waar het om te doen is: dat mensen eeuwig leven kunnen hebben. Bij 'eeuwig leven' denken wij spontaan aan leven ná de dood. Dat is wel begrijpelijk: ons leven is al niet zo gemakkelijk en dus trachten wij alle goeds ná de dood te zetten.

Eeuwig leven is echter dat God niet alles regelt maar wel voor mensen kiest. Dat we weten wie God is, dat Hij iemand is die met ons meegaat. Eeuwig leven is: Jezus leren kennen als iemand die God aan onze kant gezet heeft en hem volgen.

De tekst van het evangelie komt dus van Johannes, hoofdstuk 17, verzen 1-6.

Het is vandaag een zowat verloren zondag tussen Pasen en Pinksteren, we weten niet goed waarheen. Dat heeft te maken met Lucas, die ook de opgave had uit te leggen dat Jezus verrezen is. Het gaat echter niet over de reanimatie van een lijk en daarom hebben de mensen veel tijd nodig om het te snappen. Jezus is aan een kruis geslagen, is er gestorven, leg dat gruwelijke beeld maar eens uit aan eerste communicantjes, het is moeilijk te verstaan, ik begrijp het ook niet. Maar hier gaat het om de verrezen Jezus!

Op het eerste gezicht eindigt het verhaal op dood en begrafenissen. Maar snel zijn er mensen die zeggen: Hij lééft! Leg dat maar weer uit. Veertig dagen lang sluiten de apostelen, mannen en vrouwen zich op en ze vragen zich af of God de wereld zal veranderen. Dan vinden ze zelf dat veertig dagen genoeg is geweest en ze staan op en ze gaan vooruit. Ze hebben vastgesteld dat Jezus niet meer bij ons is, dat ze niet meer naar de hemel moeten kijken, dat het hier bij óns te doen is! Dan komt het moment dat ze zo overtuigd zijn van de boodschap, dat ze niet meer kunnen zwijgen, dát is Hemelvaart!

Eeuwig leven is dus niet leven ná de dood, het is leven vóór de dood, ons toevertrouwen aan Jezus. Aandacht hebben voor wie niet helpt in de eigen carrière, wel aandacht hebben voor gewone mensen, ons achter Jezus zetten en met hem meegaan. De Blijde Boodschap is dan dat God in ons gewone dagelijkse leven is.

Lucas had daar vijftig dagen voor nodig, dat is zeven maal zeven plus één! 50 dagen van rouwen, onzeker zijn, maar de 50ste dag, met Pinksteren, opstaan en opnieuw op weg gaan, aan elkaar Gods tederheid laten zien.

Wij hebben gebeden voor het volk van Kongo dat vecht om te overleven en voor de redemptoristen die daar kleine antwoorden van solidariteit geven, voor de christenen die verzameld zijn op de Dresdner Kirchendag, uit dank voor de afgelegde weg door de groep Gebedscoaching, voor moed om uit te kijken naar plaatsen waar we Jezus herkennen en samen op weg kunnen gaan.

Koorrepetitie op 10/6: voorbereiden voor Pinksteren in de gevangenis en voor de Artiëstenmis want er is maar één repetitie meer! De opkomst van alten en bassen valt wat tegen ...

Effataviering op 11/6: het is Pinksteravond, Bernadette verwelkomt. Guido ging voor in de eerste communieviering in de Stoepekapel in Ertvelde en een tiental kinderen met ouders en juffen zijn er

vanavond bij. “Gewoon meedoen”, zegt Guido, “Je kijkt maar wat er gebeurt en je doet mee!” Fier en misschien wat onwennig zitten ze op de eerste rij ...

In deze viering is er het verhaal over de toren van Babel. De mensen wilden een toren bouwen tot in de hemel, ze spraken allemaal dezelfde taal (allemaal Engels, of in Rusland Russisch?) Zo kan men iets groots opbouwen! Sommigen dromen daar nog van: de katholieken allemaal één taal, het Latijn, doen spreken, één manier van vieren opleggen met zitten zegenen en opstaan, dat is natuurlijk het gemakkelijkste. Het is een ideaal, dan kan iedereen bouwen aan een hoge toren.

Het verhaal zegt: dat gebeurt omdat de mensen hovaardig waren, omdat ze God van zijn troon wilden stoten. Maar God zaait verwarring en Hij doet ze allemaal andere talen spreken!

Daar staat het pinksterverhaal tegenover: iedereen spreekt zijn eigen taal, maar ze verstaan alles in hun eigen taal. Dat is Pinksteren: God geeft kracht aan de apostelen en aan ons om zijn woord te verstaan.

Matteüs en Lucas (Frans en Johan) vertellen ons het verhaal van Pinksteren, zoals Nico ter Linden het hertaalde. Het verhaal van Jezus, samengevat op een stuk papyrus, onder de vorm van acht spreuken, een soort lied, een liedje van verlangen naar het koninkrijk van God. Een stuk papyrus om altijd bij ons te dragen. Daar waar mensen de acht spreuken omzetten in het dagelijkse leven, daar is God zelf bij de mensen

De Paastijd is afgesloten, het houten kruis met de witte doek mag weg, de vlinders op het kleurrijke doek mogen weg. Maar we weten dat we geroepen zijn om te werken op de plaatsen die God zichtbaar maken.

De kinderen hebben geholpen om veel licht te maken, ze helpen bij het dekken van de tafel, ze staan naast Guido voor de woorden van breken en delen.

We hebben gebeden voor wie voor een zware operatie staan en speciaal voor Chrisje, voor de kinderen hier en voor alle kinderen die voor de eerste keer de communie hebben ontvangen en voor hen die gevormd zijn, we hebben gebeden voor de studenten, nog even hard werken (doorspartelen, werd er gezegd): geef ons een beetje moed en wees onze kracht!

Murphy slaat toe: er is geen brood voor de naviering, er is een gaatje in de organisatie, maar toch komt ook dat in orde: er is brood genoeg voor zovelen!

Pinksteren in de gevangenis, 12/6: een zeer rustige viering, juist genoeg van elke stem en vele gevangenen (klinkt wat raar, maar zo is het nu eenmaal!). Vandaag legt pater Ives, we zijn toch in de gevangenis, wel de nadruk op het verhaal van de leerlingen die zichzelf hebben opgesloten, alle deuren toe, bang voor de confrontatie met de buitenwereld en bang om zichzelf te zijn. Misschien omdat er iets in het verleden is dat ze niet naar boven willen laten komen, uit dat verleden vol gekwetste relaties. Ik sluit mij op in het verleden of het verleden houdt mij opgesloten: je kunt kiezen. Wij herkennen ons daarin. Dus sluiten we ons op, we begrijpen elkaar niet meer, we staan niet meer open voor de anderen. Het is verstikkend zo te leven, het moet dus anders. Maria kan ons daarbij helpen. Zo te leven leidt tot genezing, zuurstof, vrede, vergeving. ‘Alleluja’ tot slot, maar de strofen zijn niet zo duidelijk!

De bezinning op tekst van dominicaan Henk Jongerius blijft mij bij van deze Drievuldigheidszondag (18/6):

**Herinner U hoe Gij
‘Ik zal er zijn’ wilt heten
en wij ons nieuw en vrij,
uw kinderen mogen weten.**

Drievuldigheidszondag, vreugde van de predikant, want de Heilige Drievuldigheid is een mysterie, dat ons later in het hiernamaals zal uitgelegd worden. Het is in elk geval een mysterie dat ons, christenen, onderscheidt van joden en moslims, die niet kunnen begrijpen dat wij God splitsen in drie naturen.

Wij kunnen alleen op zóek gaan naar uitleg, maar tegenwoordig doen de mensen ook dat niet meer. Dat zegt veel over kerken en structuren, maar niets over de echte zoektocht van de mensen want er zijn toch veel mensen die zeggen dat ze op zoek zijn naar dingen die ze niet begrijpen. Dat valt bijvoorbeeld op in de boekhandel van het klooster te Wittem, waar veel boeken beschikbaar zijn van en over mensen die op zoek zijn naar God. En wat zegde Meister Eckhart tot de brave begijn die wilde biechten dat ze driemaal getwijfeld had aan het bestaan van God: “*Proficiat dat je al zover zijt!*”

Met redeneringen kunnen we niet bewijzen dat God bestaat, we kunnen alleen getuigen dat God bestaat: *“Ik zie hem aan het werk!”*

Drievuldigheid blijft een mysterie: men heeft er 150 jaar over gediscuteerd en er waren drie concilies nodig om enig evenwicht te vinden tussen de mogelijke vragen: *“Mag ik bidden tot Jezus: help mij!”* of *“God help mij in naam van Jezus!”* Natuurlijk zijn beide vragen goed: Jezus is de manier waarop mensen God ervaren.

We lezen een stukje uit het evangelie van Johannes, over Nicodemus, de farizeeër die 's nachts, angstig en ongezien, bij Jezus komt (Johannes 3, 14-17). Die tekst eindigt met volgende woorden: *“Daarom heeft God zijn zoon geschonken, weggegeven, opdat we allen eeuwig leven zouden hebben”*.

Eeuwig leven: ging het daar verleden week niet over? Als niemand nog de moed heeft om van ons te houden, dan houdt Jezus van ons: dat is eeuwig leven! Het individualisme van vandaag, zelf denken, zelf beslissen, zelf volwassen worden dat allemaal botst met het 'geroepen zijn om christelijke gemeenschap te zijn'. De Farizeeërs geloofden in een individuele verrijzenis van de mens, hoe verklaar je dat vanuit een gemeenschap van individuen?

Leonardo Boff, theoloog, filosoof, schrijver en ooit franciscaan, heeft in een van zijn boeken ook geschreven over de heilige Drievuldigheid. Het viel hem op dat in het christendom de Drievuldigheid nooit voorgesteld werd als een driehoek (met God de Vader bovenaan in top), maar als een cirkel, waarin de drie personen even actief zijn, als schepper, als compagnon de route en als hij die enthousiast maakt. Vanaf dan mocht Boff van de kerk zwijgen! Laten we het zo stellen: als we God op een van die drie terreinen ontmoeten, dan hebben we Drievuldigheid.

Wij hebben gedankt voor de geslaagde operatie van Chrisje. Wij hebben gebeden voor een overleden broer, voor al die vragen die niet worden uitgesproken en voor ons allemaal die zoeken en tasten naar God, dat we met respect en liefde omringd mogen worden.

25/6: Ontmoetingsdag voor leken en redemptoristendag in Wittem: Effata is er ruim vertegenwoordigd. Maar ik ben er zelf niet, dus zullen jullie het voor een keer met het verslag, dat zonder enige twijfel in INTER NOS zal verschijnen, moeten stellen.

26/6: Ontmoetingsdag, einde van het Effatajaar, voor één keer op zondag! Alles is een beetje feestelijker met veel bloemen, roze hortensia voor de icoon van Maria, koningsvarens en spirea voor de lezenaar vanwaar het koninklijke woord gelezen wordt, gele bloemen en korenaren voor het altaar.

Lies verwelkomt de gemeenschap: ze heeft door de examens heen uitgekeken naar deze speciale viering. Nu kan ze thuiskomen in deze gemeenschap waar ze zichzelf kan zijn. Kaarsen en licht zijn er nog nodig, zelfs op dit middaguur, ook Madelief mag een kaarsje aansteken!

Normaal gesproken zijn nu de grote feesten voorbij, het is een gewone zondag door het jaar, maar wij vieren wél feest.

Alfonsus de Liguori, de heilige stichter van de redemptoristen, was begeistert door de figuur van Maria, op elk moment kon hij er over beginnen, met een preek die drie uur duurde. Dat was wel te begrijpen van zo'n warmbloedige Napolitaan. Wie in het zuiden van Italië is geweest begrijpt het wel: La Mamma heeft daar nog heel wat te zeggen ...

De moeder van Alfonsus was echter zeer ongelukkig, ze had geen ambities alhoewel ze een rijke erfgename was, ze wilde niet véél kinderen hebben, niet meetellen, niet trouwen. Wel wilde ze zo klein mogelijk zijn, in het klooster van de Arme Klaren treden en daar jarenlang denken over de vraag: *“Wat is het ‘met God verbonden’ te zijn?”*

Maar er was wel een probleem: als rijke erfgename was ze zeer begeerd, door een man mét ambities, de vader van Alfonsus. Ze trouwt, krijgt kinderen, draagt juwelen, maar feitelijk is ze ongelukkig, ze doet niet dat wat ze vindt dat ze zou moeten doen: nadenken over die vraag!

Alfonsus is sterk verbonden met zijn moeder met haar vele scrupules en projecteert alles wat hij bij zijn moeder mist, in Maria. De redemptoristen hielden dus ook altijd een preek voor Maria en uiteindelijk werd de icoon van Onze Lieve Vrouw van Altijdurende Bijstand zo over de hele wereld verspreid. Maar wat is die boodschap van Maria, die al onze frustraties moet incasseren? Die boodschap is dat voor alles een oplossing te vinden is: in het evangelie is dat toch zeer duidelijk!

Welk evangelie?: Lucas 1, 26-30. *“Schrik niet, Maria,”* zegt de engel Gabriël, *“gij hebt genade gevonden bij God!”*

Het verhaal begint niet in een paleis, wel in Nazareth. Kan uit Nazareth iets goeds komen? Het gaat niet over een grote bekering, wel gebeurt het in het Galilea van de heidenen, die niet strikt zijn

om de joodse wet te beleven en zo hun Joodse identiteit te bewijzen aan de Romeinen. In Galilea trekken ze zich daar niets van aan!

Het verhaal vertelt over een jong meisje dat zich verlooft met een timmerman, nu ook weer niet een carrière om over naar huis te schrijven ... Maar toch zegt God op die onmogelijke plaats: *“Zij heeft genade gevonden in mijn ogen!”* Dat zegt Hij niet bij de priesters, bij de bisschoppen in Rome, wel aan een gewone, eenvoudige vrouw.

Het is niet toevallig dat Lucas daar zijn evangelie mee begint. God vraagt geen prestaties, geen audiënties met de beste kleren aan en achterwaarts naar buiten schrijden. Wel zegt Hij: *“Hier is de sleutel van mijn huis, je mag er altijd en overal naar binnen!”*

Dat is dus de opdracht die we als Effata meekrijgen om het werkjaar af te sluiten en daar dan nadien mee verder te gaan: *“Gij hebt genade gevonden in mijn ogen!”* Om dat te bevestigen dragen Simon en Leen de brandende kaars en de roze hortensia naar de icoon van Maria.

Wij delen brood, wij delen wijn, wij zingen de nieuwe liederen (141 en 209) en bij de communie zingen de jongeren, de meisjes, hun lied, ‘Riverside’, met een welverdiend applaus. De tekst is natuurlijk belangrijk, maar die doet er niet zo heel veel toe, het is wat zij voelen en nu tot uitdrukking willen brengen: dit hier is ons leven.

Wij hebben gedankt voor al wat gebeurde de voorbije weken, voor de mooie dag in Wittem, voor veel hoop en toekomst en voor de vele stappen in het project ‘Voskenslaan’. Wij hebben Gods zegen gevraagd voor de reis naar Israël, voor de komende tijd, thuis of ver weg, naar het mooie in de natuur of voor de openheid naar elkaar en de warmte van elkaar. Wij hebben gedankt voor zoveel liefde de voorbije weken om er goed door te komen en gebeden voor de toekomst, voor de kinderen.

In Effata wordt er niet om de haverklap bedankt, je vergeet anders altijd iemand, maar deze keer krijgt Fons een verdiend applaus voor de nieuwe website, nog niet helemaal af, maar wel in een nieuwe frisse vorm. Als aandenken en om altijd aan die website te denken krijgen wij allemaal een aangepaste balpen mét verwijzing naar onze website.

En later geeft Guido nog een overzicht van de stand van zaken van het project ‘Gent’, dat nu op kruissnelheid komt. Maar dáárvóór is er het klassieke aperitief met sangria, lekker eten (beenhesp met frietjes en groenten) en een uitvoerig dessertenbuffet, samen gesprokkeld door Miet. Het is ondertussen zonnig en warm geworden, de dag kán niet meer kapot. De jongeren zijn gaan bowlen, de kleineren hebben een springkasteel. Als de dag ten einde loopt staat (bijna) alles terug op zijn plaats ...

De schoolresultaten van de kleinkinderen: ze vallen best mee. Ze hebben allemaal hun lange vakantie verdiend. Wij blijven thuis, de reis naar Israël is voor wie tegen de warmte kan en valiezen kan sleuren. Maar we zullen ervan genieten, van de stilte en de vrijheid ... en het goede weer.

Wouter, vrijdag 1 juli 2011